

DIAKONIAS KANDIDATENKÄT 2022

Sex frågor om bistånds- och utvecklingspolitik besvarade av
276 riksdagskandidater från samtliga riksdagspartier

INNEHÅLL

Diakonias kandidatenkät 2022	3
Riksdagskandidaternas svar	4
Fråga 1: Lovar du att enbart rösta för en statsbudget som innebär att minst en procent av Sveriges BNI avsätts till bistånd under hela nästa mandatperiod?	4
Fråga 2: Anser du att svenskt bistånd ska fortsätta att utgå från de internationellt överenskomna principerna för utvecklingseffektivitet?	5
Fråga 3: Anser du att Sveriges asylavräkningar från biståndet under kommande mandatperiod ska minimeras?	6
Fråga 4: Ska Sverige ha en feministisk utrikespolitik och ett feministiskt bistånd under kommande mandatperiod?	7
Fråga 5: Ska utsända som arbetar med politik, handelsfrämjande och bistånd på svenska ambassader ha i uppdrag att skydda det demokratiska utrymmet för människorätts- och kvinnorättsförsvare?	8
Fråga 6: Bör Sverige formulera en samlad strategi för att åstadkomma ett mer transparent finansiellt system med syfte att motverka skatteflykt, penningtvätt och korruption och som ger möjlighet till ansvarsutkrävande?	9

DIAKONIAS KANDIDATENKÄT 2022

Riksdagen har fattat beslut om att utrikes- och utvecklingspolitiken ska utgå från ett fattigdoms- och rättighetsperspektiv. Diakonia har frågat riksdagskandidater på valbar plats om de ställer sig bakom sex centrala frågor. Det är frågor som alla får stor effekt i praktiken och som innebär viktiga vägval för partierna och riksdagen. Kandidaterna har fått ta ställning till om de stödjer:

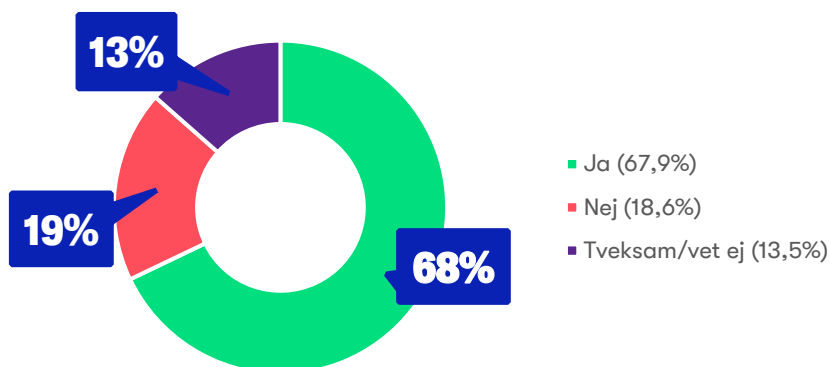
- En procent av BNI i bistånd
- Principerna för utvecklingseffektivitet
- En mer restriktiv hållning till avräkningar från biståndet
- En feministisk utrikespolitik
- Att ambassader ska ha i uppdrag att skydda människorättsförsvarare
- En samlad svensk strategi för ett transparent finansiellt system

Av de tillfrågade riksdagskandidaterna på valbar plats har strax över hälften, 276 kandidater, från samtliga åtta riksdagspartier svarat på enkäten. I tabellen nedan ser vi en sammanställning över antal ”ja”, ”nej” respektive ”tveksam” varje parti har om vi räknar ihop samtliga svar på alla sex frågor.

									TOTALT
JA	217	213	175	171	107	340	62	56	1241
NEJ	2	2	2	4	16	4	69	58	157
TVEKSAM/ VET EJ	1	1	21	5	27	106	49	30	240

RIKSDAGSKANDIDATERNAS SVAR

Fråga 1: Lovar du att enbart rösta för en statsbudget som innebär att minst en procent av Sveriges BNI avsätts till bistånd under hela nästa mandatperiod?

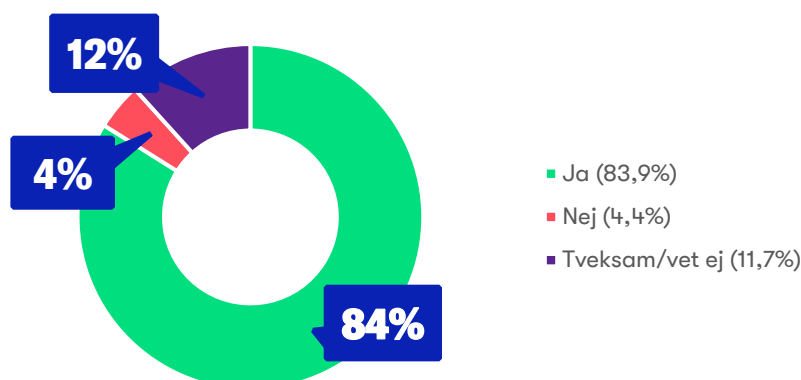

	Ja	Nej	Tveksam/Vet ej	Totalt
Centerpartiet	27		3	30
Kristdemokraterna	21	2	2	25
Liberalerna	23			23
Miljöpartiet	36			36
Moderaterna		27	3	30
Socialdemokraterna	67	2	6	75
Sverigedemokraterna	1	20	3	24
Vänsterpartiet	13		20	33
Totalt	188	51	37	276

188 av 276 kandidater, motsvarande 68 procent, svarar att de lovar att rösta för en procent i bistånd. Det visar på ett fortsatt starkt stöd för biståndet. Liberalerna och Miljöpartiet är ensamma om att få full pott – samtliga av deras riksdagskandidater svarar ja. Anmärkningsvärt är att hela 20 av 33 riksdagskandidater för Vänsterpartiet svarar att de är tveksamma. Det är en varningssignal, och står i tydlig kontrast till Nooshi Dadgostars svar i Diakonias partiledarenkät genomförd tidigare i år. Där svarar partiledaren att hon utlovar ett starkt stöd för biståndet och vill att ”enprocentsmålet ska vara ett golv som biståndet inte får understiga. Vi vill också se ett additionellt klimatbistånd utöver det”.¹

¹ <https://apidiakoniase.cdn.triggerfish.cloud/uploads/2022/07/Partiledarenkat-2022-Diakonia.pdf>

Fråga 2: Anser du att svenskt bistånd ska fortsätta att utgå från de internationellt överenskomna principerna för utvecklingseffektivitet?

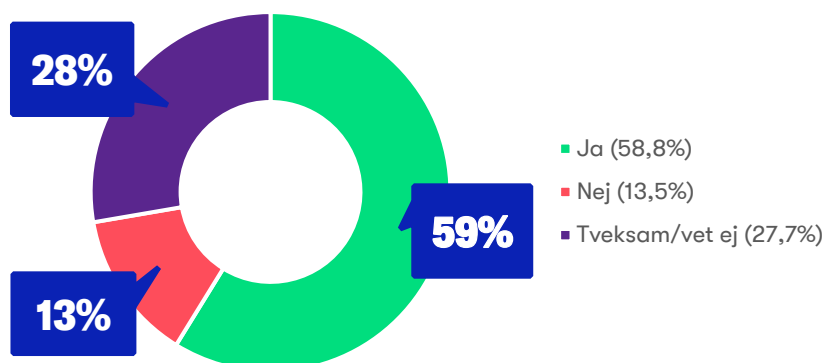

	Ja	Nej	Tveksam/Vet ej	Totalt
Centerpartiet	29	1		30
Kristdemokraterna	22	1	2	25
Liberalerna	13		10	23
Miljöpartiet	36			36
Moderaterna	15	7	8	30
Socialdemokraterna	72		3	75
Sverigedemokraterna	12	2	10	24
Vänsterpartiet	32	1		33
Totalt	231	12	53	276

En stor majoritet stödjer principerna för utvecklingseffektivitet – alltså att bistånd ska baseras på behov och prioriteringar som människor som lever i fattigdom och förtryck har. Endast dryga 4% motsätter sig att svenskt bistånd ska utgå från dessa principer. Överlag ligger kandidaternas svar i linje med partiledarnas svar i Diakonias partiledarenkät där samtliga svarade ja på samma fråga, även om varningar utdelades till S, M och KD för deras utspel och hantering av biståndet.² I enkäten till riksdagskandidater noterar vi att knappt hälften av kandidaterna för Liberalerna och Sverigedemokraterna svarar att de inte vet eller är tveksamma till att följa principerna för utvecklingseffektivitet. Alla Miljöpartiets kandidater anser att principerna ska gälla för svenskt bistånd.

² Varning delas ut när partierna uppenbart agerar på annat sätt än hur de svarat i enkäten.
<https://apidiakoniase.cdn.triggerfish.cloud/uploads/2022/07/Partiledarenkat-2022-Diakonia.pdf>

Fråga 3: Anser du att Sveriges asylavräkningar från biståndet under kommande mandatperiod ska minimeras?

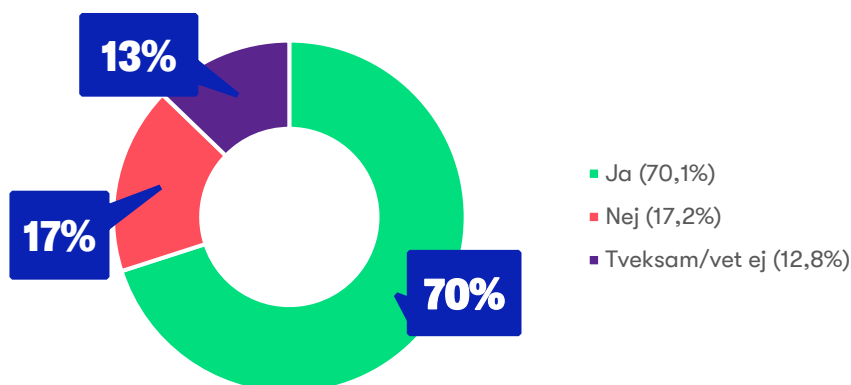

	Ja	Nej	Tveksam/Vet ej	Totalt
Centerpartiet	30			30
Kristdemokraterna	16	4	5	25
Liberalerna	20	1	2	23
Miljöpartiet	35	1		36
Moderaterna	2	16	12	30
Socialdemokraterna	20	2	53	75
Sverigedemokraterna	8	12	4	24
Vänsterpartiet	31	1	1	33
Totalt	162	37	77	276

Centerpartiet är ensamma om att få full pott på denna fråga – samtliga riksdagskandidater svarar ja. Enbart 2 av 75 kandidater för Socialdemokraterna svarar nej på frågan om de anser att Sveriges asylavräkningar från biståndet ska minimeras under kommande mandatperiod. Det innebär att endast 2,7 procent av riksdagskandidaterna för Socialdemokraterna håller sig till partiledare Magdalena Anderssons linje. I Diakonias partiledarenkät svarade Andersson nej på samma fråga.³

³ <https://apidiakoniase.cdn.triggerfish.cloud/uploads/2022/07/Partiledarenkat-2022-Diakonia.pdf>

Fråga 4: Ska Sverige ha en feministisk utrikespolitik och ett feministiskt bistånd under kommande mandatperiod?

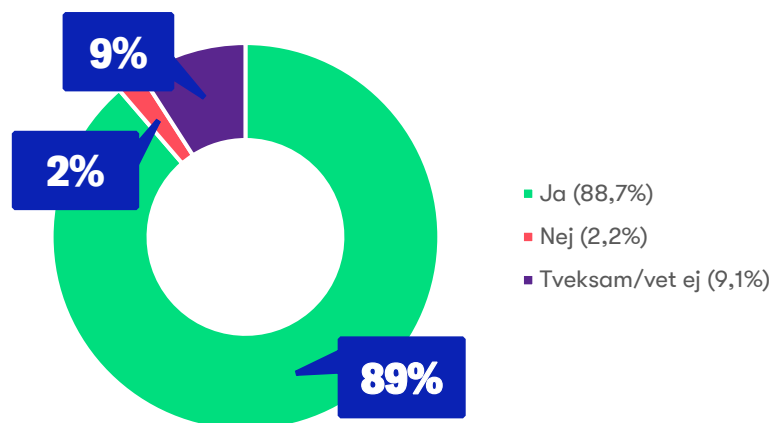

	Ja	Nej	Tveksam/Vet ej	Totalt
Centerpartiet	28	1	1	30
Kristdemokraterna	2	9	14	25
Liberalerna	18		5	23
Miljöpartiet	35	1		36
Moderaterna	2	16	12	30
Socialdemokraterna	74		1	75
Sverigedemokraterna	2	20	2	24
Vänsterpartiet	33			33
Totalt	194	47	35	276

Vänsterpartiet sticker ut och tar första pallplats – samtliga kandidater som besvarat enkäten stödjer en feministisk utrikespolitik och ett feministiskt bistånd. Av riksdagskandidaterna för Kristdemokraterna svarar 9 av 25, motsvarande 36 procent, att de motsätter sig en sådan politik. Detta även om partiledare Ebba Busch gjort tydligt att partiet inte stödjer en feministisk utrikes- och biståndspolitik utan vill arbeta för jämställdhet på andra sätt.⁴ En knapp majoritet av kandidaterna svarar att de inte vet eller är tveksamma.

⁴ <https://apidiakoniase.cdn.triggerfish.cloud/uploads/2022/07/Partiledarenkat-2022-Diakonia.pdf>

Fråga 5: Ska utsända som arbetar med politik, handelsfrämjande och bistånd på svenska ambassader ha i uppdrag att skydda det demokratiska utrymmet för människorätts- och kvinnorättsförvarare?

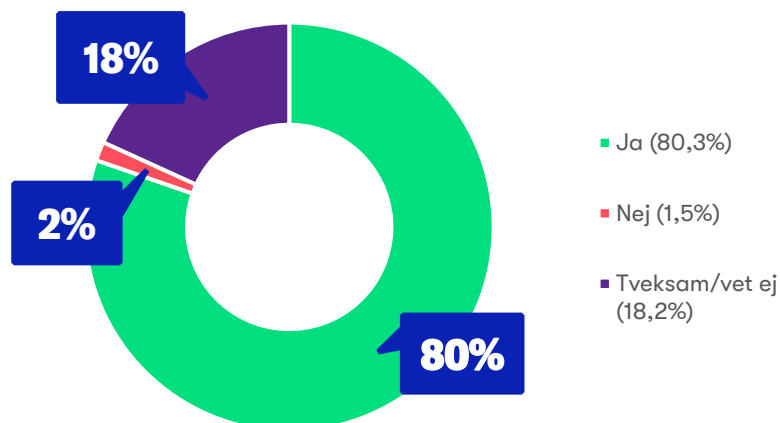
	Ja	Nej	Tveksam/Vet ej	Totalt
Centerpartiet	28	1	1	30
Kristdemokraterna	22		3	25
Liberalerna	22	1		23
Miljöpartiet	36			36
Moderaterna	20	2	8	30
Socialdemokraterna	72		3	75
Sverigedemokraterna	12	2	10	24
Vänsterpartiet	33			33
Totalt	245	6	25	276

Frågan med flest ja – 245 av 276 riksdagskandidater som svarat på enkäten stödjer att utsänd personal på svenska ambassader ska ha i uppdrag att skydda det demokratiska utrymmet för människorättsförvarare och kvinnorättsförvarare. Hälften eller mer av samtliga åtta partiers kandidater svarar ja. Den positiva inställningen till ambassaders uppdrag att skydda människorättsförvarare återspeglas i stort i Diakonias partiledarenkät, där alla partiledare som besvarat frågan svarar ja. Moderaternas Ulf Kristersson, däremot, lämnade frågan obesvarad.⁵ Här i kandidatenkäten ser vi att en tydlig majoritet av kandidaterna för Moderaterna tar ställning för och stödjer att uppdraget för ambassaders personal ska innefatta skydd av människorättsförvarare.

⁵ <https://apidiakoniase.cdn.triggerfish.cloud/uploads/2022/07/Partiledarenkat-2022-Diakonia.pdf>

Fråga 6: Bör Sverige formulera en samlad strategi för att åstadkomma ett mer transparent finansiellt system med syfte att motverka skatteflykt, penningtvätt och korruption och som ger möjlighet till ansvarsutkrävande?

	Ja	Nej	Tveksam/Vet ej	Totalt
Centerpartiet	29	1		30
Kristdemokraterna	24		1	25
Liberalerna	21		2	23
Miljöpartiet	35		1	36
Moderaterna	23	1	6	30
Socialdemokraterna	35		40	75
Sverigedemokraterna	21	2	1	24
Vänsterpartiet	33			33
Totalt	221	4	51	276

Frågan med minst antal nej – endast 4 av 276 riksdagskandidater motsätter sig en samlad svensk strategi för ett transparent finansiellt system som motverkar skatteflykt, penningtvätt och korruption. Flest ja plockar Vänsterpartiets kandidater hem, där samtliga stödjer en sådan samlad strategi. En majoritet, hela 40 av 75, av kandidaterna för Socialdemokraterna svarar att de inte vet eller är tveksamma. Ingen svarar nej. Det står i kontrast till Magdalena Anderssons svar i Diakonias partiledarenkät där hon som ensam partiledare svarar nej på samma fråga.⁶

⁶ <https://apidiakoniase.cdn.triggerfish.cloud/uploads/2022/07/Partiledarenkat-2022-Diakonia.pdf>

